

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

www.lachairoi.org

Nr. 33

Het woord 'oordeel'

De Here Jezus berispte de Farizeeën omdat zij 'het Woord Gods van kracht beroofd' hadden ter wille van hun tradities. In de manier waarop mensen in deze tijd met het Woord van God omgaan, vinden we een parallel in de wijze waarop het woord *oordeel* wordt behandeld. In de hele theologie wordt, bijna zonder uitzondering, het woord *oordeel* opgevat alsof het om bestraffing gaat; en dat gaat zo ver dat hiervan in één woordenboek de definitie is gegeven: 'een onheil, door God gestuurd als vergelding voor het kwaad dat men heeft gedaan.'¹ Dat is in het Nederlands de betekenis geworden omdat men koppig heeft volgehouden om het op deze manier te gebruiken, maar het is een zeer ernstige fout wanneer deze definitie wordt toegepast op het Woord van God. Beloften van uitzonderlijk grote zegeningen worden erdoor veranderd in ontstellende bedreigingen van vreselijk onheil als deze verkeerde betekenis wordt gelezen in het woord *oordeel*. Daarmee wordt de waarheid van God in een leugen veranderd.

Veel mensen die het Woord van God gebruiken, zijn geneigd bijvoeglijke naamwoorden als 'ontstellend,' 'angstwekkend' en 'ontzagwekkend' te gebruiken als zij spreken over de oordelen van God. Dat is een pure verkeerde voorstelling van zaken en zulke beschrijvingen komen niet voort uit de heilige Schriften. In de Schrift wordt ons verteld dat de oordelen van God kostelijker zijn dan goud, ja, dan veel fijn goud; en zoeter dan honig, ja, dan honigzeem uit de raat, dat hierdoor Gods

¹ Ter vergelijking: Van Dale heeft onder meer '2. (bijbeltaal) veroordeling, straf.'

knechten worden vermaand en dat in het houden ervan rijke beloning ligt (zie Ps. 19:11,12). Hoe kan dat allemaal waar zijn als de oordelen van God te maken hebben met bestraffingen, onheil, vloek en rampspoed? Dit gedeelte alleen al zou duidelijk moeten maken dat oordeel geen wraak of bestraffing betekent. En daarmee staat de zaak vast voor allen die toestaan dat het Woord van God dingen vaststelt. Maar er is meer over te zeggen.

De Nederlandse woorden 'gericht' en 'oordeel' zijn in de Statenvertaling van het Oude Testament 103 keer gebruikt als vertaling van het Hebreeuwse woord *MISHPAT* en het betekent in geen enkele van deze gevallen straf.² Soms kan het betrekking hebben op een ongunstig oordeel en dat kan, uiteraard, een straf tot gevolg hebben voor iemand die op deze wijze beoordeeld is, maar we moeten die twee nooit met elkaar verwarren. In de 318 overige gevallen is dit woord op meer dan twintig verschillende manieren vertaald. Gezien het grote aantal gevallen waar dit woord voorkomt, is het voor de ijverige student mogelijk om op basis van het gebruik dat ervan gemaakt is, te ontdekken wat de Geest van God heeft bedoeld met dit woord.

Ik vraag me vaak af of er veel mensen zijn die de grote rijkdom aan waarheid onderkennen die God ons heeft gegeven doordat de belangrijkste woorden in talloze teksten voorkomen waar de betekenis ervan onmiskenbaar is door het gebruik dat ervan is gemaakt en waarin ook de varianten en nuances in betekenis kunnen worden ontdekt en vastgesteld.

Bij het samenstellen van woordenboeken is dat de manier waarop woorden gedefinieerd worden. Onderzoekers lezen voortdurend geweldige hoeveelheden literatuur en tijdens het lezen wordt elk nieuw, interessant of zeldzaam woord opgeschreven en ook nieuwe of afwijkende manieren van gebruik van gangbare woorden, tezamen met de zinnen waarin zij voorkomen. Ze verzamelen soms wel vijfhonderd gevallen waar een woord voorkomt in zinnen die zijn gebruikt door vaardige en belangrijke sprekers. Om aan een woord een definitie toe te kennen, zal een redacteur een set kaarten gebruiken waarop het gebruik ervan is toegelicht en na zorgvuldige overweging schrijft hij dan de definitie. Hij wordt daarin uitsluitend geleid door wat uit de zinnen duidelijk wordt over het gebruik van het woord.

Bij het definiëren van nieuwe woorden, in het bijzonder die uit andere talen tot ons komen, zullen de redacteurs van woordenboeken vaak

² Het is meestal vertaald met recht (252 maal). Sellers haalt de *King James Version* aan, waar *MISHPAT* 294 met 'judgment' is vertaald.

merken dat hun definities worden betwist. Als antwoord of verdediging kan uitsluitend teruggegrepen worden op de manier waarop het woord algemeen wordt gebruikt. Zij kunnen zich, uiteraard, niet beroepen op het woordenboek. Het enige wat zij kunnen doen, is aantonen dat de betekenis die eraan gegeven is, overeenstemt met het gangbare gebruik van dit woord door de beste sprekers en schrijvers.

Het is mijn overtuiging, en mijn manier van werken is daarop gebaseerd, dat Gods woorden het best kunnen worden gedefinieerd op grond van het gebruik dat ervan is gemaakt door de Heilige Geest in de Schriften. En aangezien de betekenis van een woord wordt bepaald door het gebruik dat ervan wordt gemaakt, is er een ware rijkdom aan waarheid te vinden in een woord dat in 412 teksten van het Oude Testament voorkomt, zoals het woord *MISHPAT*. Het is een geweldige klus om al deze teksten te onderzoeken en daarom kan dat niet gedaan worden in deze korte studie. De betekenis van dit woord kan evenwel worden vastgesteld aan de hand van de eerste tien maal dat het voorkomt en als we dat hebben gedaan, kunnen we elke keer dat we het woord *oordeel* tegenkomen, onderzoeken of dit het woord *MISHPAT* is (er zijn ook andere woorden vertaald met 'oordeel') en als dat zo is, kunnen we deze betekenis er in lezen.

Ik geloof niet dat iemand die een eerlijke studie maakt van de eerste tien teksten het ooit nog zal verdraaien door er de betekenis van bestraffing aan te geven. Hier is de lijst. De cursieve woorden zijn in elk gedeelte de vertaling van het Hebreeuwse woord *MISHPAT*.

- Genesis 18:19 -- door gerechtigheid en *recht* te doen;
- Genesis 18:25 -- zou de Rechter der ganse aarde geen *recht* doen?;
- Genesis 40:13 (St.Vert.) -- naar de vorige *wijze*;
- Exodus 15:25 -- gaf Hij hun inzettingen en *verordeningen*;
- Exodus 21:1 -- dit zijn de *verordeningen*;
- Exodus 21:9 -- naar het *recht* der dochters;
- Exodus 21:31 -- volgens dezelfde *verordening*;
- Exodus 23:6 -- het *recht* van de arme;
- Exodus 24:3 -- en al de *verordeningen* mee;
- Exodus 26:30 -- overeenkomstig het *plan*.

Deze tien teksten volstaan om ons te laten inzien dat het woord *MISHPAT* niet bestraffing betekent en zij geven ons een aanwijzing wat de betekenis wél is. Het heeft te maken met een gevestigde orde, een systeem of een regeling en als het van toepassing is op de oordelen van God, heeft het te maken met een gevestigde orde, systeem of regeling die zijn oorsprong vindt in Hem. Dat komt duidelijk naar voren in de teksten waarin *MISHPAT* is vertaald met 'ordening' in I Kronieken 24:19 (St.Vert.) en 'regel' in I Samuël 30:25, of op alle 37 plaatsen waar het in

de Statenvertaling is vertaald met 'wijze' (manier van doen). Elk afzonderlijk aspect van Gods orde kan worden aangeduid met het woord *MISHPAT*, en daarom moet onze definitie niet te eng of te beperkt zijn. We zijn nu in afwachting van de dag dat we onder de volken kunnen zeggen: 'de HERE is Koning, vast staat nu de wereld (ordening of systeem), zodat zij niet wankelt; Hij zal de volken richten in rechtmatigheid (Ps. 96:10). Denk eens na over het volgende voorbeeld.

In Nederland is een grote hoeveelheid wetten, bevelen, regels en interpretaties die te maken hebben met het in bedrijf hebben van motorvoertuigen binnen zijn grenzen, die strikt genomen *oordelen* van de mensen in Nederland kunnen worden genoemd. Elk detail kan worden omschreven als een 'oordeel.' Als iemand op zijn weg een stopbord tegenkomt, heeft een verkeersdeskundige geoordeeld dat op die plaats zo'n teken nodig is voor de veiligheid van de weggebruikers. De bestuurder van een auto komt talloze tekens, strepen, waarschuwingen, aanwijzingen en dergelijke tegen die hem op de weg informeren over dergelijke oordelen. Iedereen die rijdt, wordt geacht deze oordelen te bestuderen en te kennen. Onbekendheid daarmee is geen excuus bij een overtreding.

Het is het intrappen van een open deur, maar we kunnen stellen dat er in dit land oordelen zijn die de rechtsorde bepalen, het gedrag vaststellen en het gebruik van een auto regelen. De chauffeur die de regels kent, kent de oordelen, zij die zich eraan houden, houden zich aan de oordelen; en iemand die ze overtreedt kan ervan worden beschuldigd niet te hebben voldaan aan de oordelen van dit land. Deze oordelen hebben echter maar betrekking op één aspect in Nederland. Andere oordelen regelen andere terreinen van het leven. Persoonlijk vind ik het niet moeilijk om te leven en te werken overeenkomstig deze oordelen. En als ze allemaal worden door de oordelen van God terzijde worden gezet (Ps. 76:9), ben ik er zeker van dat ik geen moeite zal hebben om te leven, te werken en te dienen in overeenstemming met Zijn oordelen.

Er zijn veel mensen die geloven dat Gods oordelen in onze tijd op aarde zijn, dat we in een moreel universum leven en dat Zijn oordelen al het leven daarin ordenen, besturen en regelen. Als bewijs hiervoor citeert men gewoonlijk Efeze 1:11, dat lijkt te zeggen dat God nu alle dingen bewerkt naar de raad van Zijn wil. Ze trekken deze tekst uit zijn verband en slaan geen acht op de betekenis van *TA PANTA* (alle dingen), wat door Paulus zelf is gedefinieerd door zijn gebruik daarvan in Colossenzen 3:8 (dit alles), waar het beperkt is tot de dingen in de context. Als Gods oordelen evenwel op aarde zijn, zullen de bewoners van de aarde gerechtigheid leren (Jes. 26:9), iets wat nu niet gebeurt. Bovendien zou

het Gods verantwoordelijkheid zijn om Zijn oordelen onmiskenbaar duidelijk en bekend te maken aan alle mensen. Hij moet ervoor zorgen dat de feiten over zonde, gerechtigheid en oordeel bekend worden. En Hij moet Zijn oordelen handhaven door alle mensen te straffen die ze overtreden. Dat alles wacht op de komst van het koninkrijk (heerschappij) van God. Dan kunnen we zeggen: 'Zijn oordelen gaan over de ganse aarde' (Ps. 105:7). En hoe komen ze daar terecht? 'Uit de hemel deed Gij het oordeel horen' (Ps. 76:9). De mensen op aarde zullen versteld staan en rustig worden.

In het Nieuwe Testament spreekt de Geest over de komst van het koninkrijk van God op aarde, terwijl de Oudtestamentische profeten over hetzelfde spraken maar dat de komst van Gods oordelen noemden. Enkele van de heerlijkste profetieën in het Oude Testament gaan over de belofte van de komst van Gods oordelen op aarde. We zullen bij enkele daarvan stilstaan, waarin de schrijvers profetisch spraken over de dag waarop Gods oordelen alle leven op deze planeet zullen regelen en beheersen.

Een van de meest belangrijke profetieën is al eerder genoemd. Jesaja verklaart: 'wanneer uw **gerichten**³ op de aarde zijn, leren de inwoners der wereld gerechtigheid' (Jes. 26:9). Dat zal worden bereikt. 'Hij zal niet kwijnen en niet geknakt worden, tot hij op aarde het **recht**³ zal hebben gebracht' (Jes. 42:4). 'De ijver van de HERE der heerscharen zal dit doen' (Jes. 9:6) is de goddelijke uitspraak hierover. En als de context wordt onderzocht, zal men ontdekken dat deze verklaring te maken heeft met de orde onder Zijn heerschappij, om die met gerechtigheid en recht te vestigen.

Gods oordelen zullen op aarde zijn vanaf het moment waarop Hij spreekt en er daarmee voor zorgt dat de oordelen uit de hemel gehoord zullen worden (Ps. 76:9). Hij zal Zijn oordeel uitzenden en zo de overwinning behalen. Hij zal de heidenen het oordeel verkondigen (Matt. 12:18,20).

De beloften van het komende oordeel behoren tot de kostbaarste in de Bijbel. Laten we er ons niet schuldig aan maken deze te verdraaien tot bedreigingen van ondergang.

³ *MISHPAT*